

nařízení ze dne 19. prosince 1919, čís. 660 Sb. z. a n., o mimořádných opatřeních k ochraně peněžních ústavů, jehož platnost byla prodloužena a jehož ustanovení byla změněna vládními nařízeními ze dne 9. prosince 1920, čís. 643 Sb. z. a n., ze dne 19. prosince 1921, čís. 468 Sb. z. a n., ze dne 22. prosince 1922, čís. 393 Sb. z. a n., a ze dne 6. prosince 1923, čís. 231 Sb. z. a n., ustanovuje se toto:

a) vklady podle §u 2, čís. 2., a §u 4 uvedených vládních nařízení odděleně spravované jsou postaveny na roveň pohledávkám podle §u 6, odst. 3., tohoto zákona;

b) ustanovení §u 5, odst. 1. a 2., tohoto zákona se nedotýkají pohledávek, které při zákazu plnění závazků podle §u 2, čís. 3., a §u 5 uvedených vládních nařízení nebyly zákazem tím dotčeny.

§ 10.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení a jeho provedením se pověřují ministři financí, vnitra, obchodu a spravedlnosti.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.

Bečka v. r.

Malypetr v. r.

Novák v. r.

Dr. Dolanský v. r.

241.

Zákon ze dne 10. října 1924

o povinnostech bankéřů při úschově cenných papírů.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Cenné papíry spadající pod ustanovení tohoto zákona jsou akcie a jejich zatímní listy, dílčí dlužní úpisy, počítajíc v to zástavní listy, jiné cenné papíry, pokud jsou zastupitelné kromě papírových peněz, dále talony a nesplatné kupony uvedených cenných papírů.

(2) Bankéř, jemuž při provozu jeho podniku jsou dány otevřeně do úschovy nebo zástavou cenné papíry, jest povinen

a) tyto cenné papíry do 5 dnů po převzetí uložit odděleně od zásob jak vlastních, tak zásob osob třetích (jednotlivá úschova),

b) vésti s péčí řádného kupce obchodní knihu, do které jest zapisovati takové cenné

papíry každého ukladatele nebo zástavního dlužníka podle druhu kusů, jmenovitě hodnoty a čísel, případně jiných jejich rozlišovacích známek, a vyznačiti místo uložení; takový zápis může býti nahrazen odvoláním se na případně vedené jiné zvláštní záznamy cenných papírů. Zápis může odpadnouti, jestliže cenné papíry byly vydány dříve, nežli prošla lhůta, uvedená svrchu pod lit. a).

§ 2.

(1) Prohlášení ukladatele nebo zástavního dlužníka, jímž se bankéř jako uschovatel (depositář) nebo zástavní věřitel zmocňuje, aby cenné papíry v úschovu nebo zástavou dané uložil a vedl v patrnosti podle ustanovení §u 5, lit. b), nebo je uložil jinde v tutuzemsku než ve své provozovně nebo je dal v podzástavu anebo případně jich sám nebo třetí použil k výkonu hlasovacích práv, jest pouze tehdy právně platné, bylo-li řádně podepsáno a vydáno výslovně a od ostatních obchodních podmínek odděleně na zvláštní listině.

(2) Zmocňovací prohlášení podle ustanovení odst. 1. tohoto §u, jež se nevydává pouze pro jednotlivý obchod, jest kdykoliv odvolatelné; odvolatelnost jeho nemůže býti právním jednáním ani vyloučena, ani obmezena. K právní platnosti zmocnění, aby cenné papíry směly býti uloženy v cizině, se však vyžaduje, aby bylo vydáno pro jednotlivý obchod a při tom šetřeno náležitostí předepsaných v odst. 1. tohoto §u.

(3) Náležitostí v předešlých odstavcích předepsaných se nevyžaduje k právní platnosti zmocňovacích prohlášení, jež vydá ukladatel nebo zástavní dlužník, který jest bankéřem ve smyslu §u 10.

§ 3.

Na případy, v nichž byl bankéř ukladatelem nebo zástavním dlužníkem zmocněn, aby s převzatými cennými papíry libovolně nakládal, se ustanovení §§ 1 a 2 nevztahuje; není-li ukladatel nebo zástavní dlužník bankéřem ve smyslu §u 10, jest takové zmocňovací prohlášení však pouze tehdy právně platné, bylo-li řádně podepsáno a vydáno pro jednotlivý obchod, výslovně a od ostatních obchodních podmínek odděleně na zvláštní listině.

§ 4.

(1) Požádá-li o to ukladatel nebo zástavní dlužník, jest bankéř povinen mu odeslati do

3 dnů opis zmocňovacího prohlášení, vydaného podle ustanovení §§ 2 a 3.

(2) Nárok ukladatele nebo zástavního dlužníka na vydání takového opisu nemůže být právním jednáním ani vyloučen ani obmezen.

§ 5.

(1) Bankéř, který provedl při provozu svého podniku příkaz ke koupi cenných papírů, k jejich výměně nebo k jejich úpisu anebo k výkonu odběrného práva k cenným papírům, jest povinen

a) opatřené cenné papíry uložit a o tom provést zápis v obchodní knize podle předpisu §u 1, jsou-li slosovatelné nebo byly-li vyměněny za cenné papíry podle § 1 uschované anebo byly-li opatřeny výkonem odběrných práv, plynoucích z takto uschovaných cenných papírů;

b) opatřené cenné papíry jinaké, než pod lit. a) označené, uložit alespoň odděleně od svých vlastních zásob (souhrnná úschova) a vésti s péčí řádného kupce obchodní knihu, do které jest zapisovati každého příkazatele a druh a množství cenných papírů, které pro příkazatele takto byly uloženy. Kromě toho musí tato kniha podávati jasný přehled o tom, kterého druhu cenné papíry, kde a v jakém množství jsou takto odděleně uloženy. Takový zápis může být nahrazen odvoláním se na případně vedené jiné zvláštní záznamy cenných papírů a může odpadnouti, jestliže byly opatřené cenné papíry vydány dříve, nežli prošla lhůta uvedená v §u 6, odst. 1.

(2) Provedením zápisu podle ustanovení odst. 1. tohoto §u přechází na příkazatele vlastnictví takto zapsaných cenných papírů a, jde-li o cenné papíry souhrnně uschované, vlastnictví takto uschovaných cenných papírů téhož druhu v množství pro něho zapsaném, ačli přechod vlastnictví se podle ustanovení platného práva již dříve neuskutečnil.

(3) S přechodem vlastnictví cenných papírů na příkazatele stává se bankéř jejich uschovatelem.

§ 6.

(1) Bankéř jest povinen vynaložit péči řádného kupce, aby mu cenné papíry, podle příkazu opatřené, včas byly dodány, a je do 5 dnů po dodání uložit a zapsati podle ustanovení §u 5, odst. 1.; prohlásil-li však, že je sám jako prodávatel dodá, počíná se běh této lhůty dnem následujícím po té, kdy odeslal při-

kazateli sdělení o provedení příkazu (čl. 361 a 376 obec. obchodního zákoníku ze dne 17. prosince 1862, čís. 1 ř. z. z roku 1863, a §§ 369 a 381 uh. zák. čl. ze dne 16. května 1875, čís. XXXVII, o obchodním zákonu).

(2) Cenné papíry jsou ve smyslu ustanovení odst. 1., věty první, dodány, jakmile byly bankéřem nebo jeho zmocněncem skutečně převzaty anebo jakmile bankéř obdržel od své smluvní strany prohlášení, že tato je pro něho bude mít v úschově (sdělení o uznání na účte cenných papírů).

(3) Nestalo-li se tak snad již dříve, jest bankéř povinen odeslati příkazateli nejpozději ve lhůtě v odst. 1. uvedené seznam opatřených cenných papírů, udávající jejich druh a množství, a, jde-li o cenné papíry, které jest uschovati podle ustanovení §u 5, odst. 1., lit. a), též čísla, případně jiné jejich rozlišovací známky.

(4) Požádá-li o to příkazatel, jest bankéř kromě toho povinen odeslati příkazateli přesné a pravdivé sdělení dne a ostatních údajů zápisu jeho cenných papírů (§ 5, odst. 1.) do 5 dnů po požádání, nikoli však dříve, než uplynula lhůta v odst. 1. stanovená; sdělení to může být případně pojato do seznamu cenných papírů (odst. 3.). Nárok příkazatelův na takové sdělení nemůže být právním jednáním ani vyloučen ani obmezen.

§ 7.

(1) K právní platnosti prohlášení, jímž se bankéř zmocňuje, aby cenných papírů, převzatých v úschovu podle ustanovení §u 5, odst. 3., použil sám nebo třetí způsobem v §u 2, odst. 1., uvedeným nebo aby cenné papíry, jež jest uschovati podle ustanovení §u 5, odst. 1., lit. a), uložil a vedl v patrnosti podle ustanovení §u 5, odst. 1., lit. b), anebo je uložil jinde než ve své tuzemské provozovně, vyžaduje se těchž náležitostí, které předepisuje § 2, odst. 1. a 2., leč by prohlášení bylo vydáno bankéřem ve smyslu §u 10.

(2) Zmocňovací prohlášení vydaná podle předešlého odstavce ve příčině cenných papírů, jež jest uschovati podle ustanovení §u 5, odst. 1., lit. b), nemohou být na újmu práv ostatních vlastníků takových cenných papírů.

§ 8.

(1) Ustanovení §§ 5 až 7 se nevztahují na případy, v nichž byl bankéř způsobem předepsaným v §u 3 platně zmocněn, aby s cennými papíry opatřenými z provedení příkazu libovolně nakládal.

(2) Rovněž nemají tato ustanovení platnosti, jestliže z okolností případu nebo z prohlášení příkazatelova jasně na jevo vychází, že příkaz opatření cenné papíry (§ 5, odst. 1.) měl býti proveden v cizině a k jeho provedení v cizině též skutečně došlo. V tomto případě jest však bankéř povinen oznámiti příkazateli současně se sdělením o provedení příkazu svého zahraničního dopisovatele, u něhož jsou opatřené cenné papíry uloženy, leč by byl této povinnosti způsobem předepsaným v §u 2 platně zproštěn. Přenesou-li se však v cizině opatřené cenné papíry do tuzemska, platí ustanovení §§ 5 až 7 s tím, že běh lhůty uvedené v §u 6, odst. 1., se počíná dnem následujícím po té, kdy byly bankéřem v tuzemsku převzaty.

(3) Ustanovení §u 4 platí obdobně ve příčině zmocňovacích nebo zprošťovacích prohlášení vydaných podle ustanovení §u 7 a odst. 1. a 2. tohoto §u.

§ 9.

(1) Bankéř, který cenné papíry, jež jsou v jeho úschově podle ustanovení §u 1, odst. 2., nebo §u 5, odst. 3., vydá třetí osobě v tuzemsku k uschování, v podzástavu, ke zcizení anebo k výměně nebo odběru jiných takových cenných papírů, jest povinen při tom sdělit, že papíry jsou cizí; dá-li příkaz opatření cenné papíry (§ 5, odst. 1.) provést v tuzemsku osobou třetí, jest povinen jí sdělit, že se papíry opatřují na cizí účet.

(2) Kdo obdržel takové sdělení, může na takto mu vydaných nebo jeho prostřednictvím opatřených cenných papírech uplatňovati své zástavní nebo zadržovací právo jediné pro takové pohledávky za svým příkazatelem (ukladatelem nebo zástavním dlužníkem), které na základě tohoto příkazu vznikly.

§ 10.

Bankéřem ve smyslu tohoto zákona jest, kdo po živnostensku cenné papíry přijímá v úschovu nebo zástavou anebo je kupuje a prodává vlastním jménem na cizí účet (čl. 272, čís. 3., zák. ze dne 17. prosince 1862, čís. 1 ř. z. z roku 1863, a § 259, čís. 3., uh. zák. čl. ze dne 16. května 1875, čís. XXXVII).

§ 11.

Zmocňovací nebo zprošťovací prohlášení ve smyslu ustanovení §§ 2, 3, 7 a 8 jsou kolku prosta.

§ 12.

(1) Cenné papíry v úschovu nebo zástavou převzaté (§ 1, odst. 2., a § 5, odst. 3.) mají býti uloženy v tuzemské provozovně bankéřově, leč by uložení na jiném místě bylo ospravedlněno nouzí (§ 965 obec. obč. zák.), opatřením cenných papírů v cizině (§ 8, odst. 2., věta první) anebo vůlí ukladatele (vlastníka) cenných papírů platně projevenou (§§ 2 a 7).

(2) Ustanovení platného práva, která ukládají bankéři jako uschovateli, zástavnímu věřiteli nebo obstarateli ještě další než tímto zákonem stanovené povinnosti, zůstávají nedotčena.

(3) Rovněž, pokud jich tento zákon nemění, platí nadále ustanovení platného práva, podle kterých bankéři přísluší zástavní, zadržovací a jiná práva k cizím cenným papírům.

(4) Vyjde-li při uplatnění vlastnických práv k souhrnné úschově (§ 5, odst. 1., lit. b) anebo po uvalení konkursu na jmění bankéřovo najevo, že skutečné množství určitého druhu souhrnně uschovaných cenných papírů neodpovídá plně jeho zapsanému množství, náleží toto skutečné množství jednotlivcům, pro něž jest platně zapsáno, podle vzájemného poměru jejich vlastnických nároků; nedělitelné pak cenné papíry jsou spoluvlastnictvím těch osob, pro které vybývají.

(5) Do lhůt stanovených §em 1, odst. 2., §em 4, §em 6 a §em 8, odst. 2. a 3., se nepočítávají dny všeobecného obchodního klidu v bankách.

§ 13.

(1) Bankéř, jenž bez omluvitelného důvodu nesplní povinnosti, kterou mu ukládá předpis §u 1, odst. 2., §u 4, §u 5, odst. 1., §u 6, odst. 1., 3. a 4., §u 8, odst. 2. a 3., a §u 9, odst. 1., trestá se, není-li čin přísněji trestný, politickým (policejním) úřadem (administrativní policejní vrchností) první stolice za přestupek pokutou do 3.000 Kč a, je-li nedobytná, vězením (uzamčením) do jednoho měsíce. Stejně se trestá také spoluvina na těchto přestupcích. Z nálezů lze se odvolati do 15 dnů ode dne doručení; o odvolání rozhoduje s konečnou platností politický úřad (administrativní policejní vrchnost) druhé stolice.

(2) Bankéř, který v jednom roce se dopustil třikrát přestupku podle odst. 1. tohoto §u a byl proň odsouzen ať jedním nebo více nálezy, trestá se při opětném zanedbání některé z povinností v témž odstavci uvedených, neuplynul-li od posledního odsouzení alespoň rok, soudem, není-li čin přísněji trestný, za pře-

stupek vězením (uzamčením) od jednoho týdne do dvou měsíců.

§ 14.

(1) Bankéř, který s cennými papíry převzatými v úschovu nebo zástavou (§ 1, odst. 2., a § 5, odst. 3.) ve svůj nebo cizí prospěch protiprávně nakládal, trestá se soudem, není-li čin přísněji trestný, za přečin vězením (zák. ze dne 15. dubna 1920, čís. 284 Sb. z. a n. jímž se stanoví poměr trestů v území různých práva) od 14 dnů do jednoho roku a peněžitým trestem od 5.000 Kč do 100.000 Kč.

(2) Stejně se trestá bankéř, který úmyslně nesplnil povinnosti mu uložené předpisem §u 9, odst. 1., aby sám nebo třetí z toho měl prospěch.

(3) Je-li pachatel příbuzným poškozeného v pokolení vstoupném nebo sestupném anebo jeho manželem, stíhá se toliko na soukromou obžalobu těchto osob. Obžaloba může býti odvolána, dokud nebylo započato s prohlášením rozsudku v první stolici.

(4) Pokus přečinu jest trestný.

§ 15.

(1) Bankéř, který zastavil platy nebo o jehož jmění bylo zahájeno vyrovnávací řízení anebo na ně uvalen byl konkurs, trestá se soudem za přečin vězením (uzamčením) od jednoho měsíce do dvou let, byla-li tím, že vědomě nesplnil povinnosti, kterou mu ukládá předpis §u 1, odst. 2., §u 5, odst. 1., §u 6, odst. 1., 3. a 4., §u 8, odst. 2., a §u 9, odst. 1., způsobena oprávněnému újma na jeho právu na vyloučení cenných papírů, jež bankéř převzal v úschovu nebo zástavou podle § 1, odst. 2., nebo §u 5, odst. 3.

(2) Pokus přečinu jest trestný.

§ 16.

Bankéř, který zastavil platy nebo o jehož jmění bylo zahájeno vyrovnávací řízení anebo

na ně byl uvalen konkurs, trestá se za zločin těžkým žalářem (zák. ze dne 15. dubna 1920, čís. 284 Sb. z. a n.) od jednoho do pěti let a za okolností zvláště přitěžujících od pěti do deseti let, jestliže, věda o své nezpůsobilosti platiti anebo o svém předlužení, protiprávně si присвоil cenné papíry, které převzal v úschovu nebo zástavou podle §u 1, odst. 2., nebo §u 5, odst. 3.

§ 17.

Podle ustanovení §§ 13 až 16 jsou trestni též, kdož v podniku bankéřově samostatně vedou obchody v §u 10 uvedené, a, je-li bankéřem společnost, společenstvo, spolek nebo jiná právnická osoba, orgánové jeho, kteří se dopustili trestního činu ve příčině cenných papírů, převzatých v úschovu nebo zástavou podle §u 1, odst. 2, nebo §u 5, odst. 3.

§ 18.

(1) Doba náhradního trestu za nedobytný trest peněžitý budiž stanovena podle zavinění, nesmí však převyšovati tři měsíce a dohromady s hlavním trestem na svobodě meze jeho zákonné sazby.

(2) Peněžité pokuty a tresty uložené podle tohoto zákona připadají státu.

§ 19.

Tento zákon nabývá účinnosti počátkem čtvrtého kalendářního čtvrtletí po svém vyhlášení a jeho provedením se pověřují ministři financí, spravedlnosti a vnitra.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.

Bečka v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Malypetr v. r.